

# KWALITEITSREKENING EN AFGESCHIEDEN VERMOGEN

EEN WETENSCHAPPELIJKE PROEVE  
OP HET GEBIED VAN DE RECHTSGELEERDHEID

## PROEFSCHRIFT

TER VERKRIJGING VAN DE GRAAD VAN DOCTOR  
AAN DE RADBOUD UNIVERSITEIT NIJMEGEN  
OP GEZAG VAN DE RECTOR MAGNIFICUS  
PROF.DR. C.W.P.M. BLOM,  
VOLGENS BESLUIT VAN HET COLLEGE VAN DECANEN  
IN HET OPENBAAR TE VERDEDIGEN  
OP DINSDAG 31 MEI 2005  
DES NAMIDDAGS OM 3.30 UUR PRECIES

DOOR

**ALEXANDER STENEKER**

geboren op 20 juni 1973  
te Deventer

KLUWER – DEVENTER – 2005

# INHOUDSOPGAVE

<b>Lijst van gebruikte afkortingen</b>	<b>XIII</b>
<b>Lijst van verkort aangehaalde literatuur</b>	<b>XV</b>
<b>Hoofdstuk 1 Inleiding</b>	<b>1</b>
1.1 Onderwerp van onderzoek	1
1.2 Probleemstelling	8
1.3 Verantwoording	10
1.4 Afbakening	11
1.5 Werkwijze	12
1.6 Terminologie	14
1.7 Plan van behandeling	16
<b>Hoofdstuk 2 Functies en toepassingen</b>	<b>19</b>
2.1 Inleiding	19
2.2 Algemene onderscheidingen	20
2.2.1 Verhaalsregulering en substitutie	20
2.2.2 Enkelvoudige en meervoudige zekerheidsfunctie	21
2.2.3 Bijzondere en algemene kwaliteitsrekening	31
2.3 Toepassingen in het kader van verhaalsregulering	34
2.3.1 Onroerendezaaktransacties	34
2.3.2 Geschilsituaties	40
2.3.3 Inning van vorderingen	45
2.3.4 Beslaglegging, executie en verdeling	47
2.3.5 Projectfinanciering	50
2.3.6 Inzamelingen	52
2.3.7 Overige toepassingsvormen	54
2.4 Toepassingen in het kader van substitutie	56
2.4.1 Inleiding	56
2.4.2 Openbaar pand	59
2.4.3 Vruchtgebruik	63

<b>Hoofdstuk 3</b>	<b>Goederenrechtelijke gerechtigdheid</b>	<b>71</b>
3.1	Inleiding	71
3.2	Sluiting van de rekeningovereenkomst	72
3.2.1	Algemeen	72
3.2.2	Handelen voor rekening van zichzelf of een ander	73
3.2.3	Handelen in eigen naam of in naam van een ander	74
3.3	Bijschrijving van bedragen	79
3.3.1	Algemeen	79
3.3.2	Art. 3:110 BW	80
3.4	Mogelijke wegen naar een andere uitkomst	86
3.4.1	Inleiding	86
3.4.2	Handelen in naam van een ander	88
3.4.3	Handelen in naam van een nader te noemen meester	89
3.4.4	Derdenbeding	90
<b>Hoofdstuk 4</b>	<b>Afgescheiden vermogen</b>	<b>95</b>
4.1	Inleiding	95
4.2	Toepassingen	96
4.2.1	Bijzondere gemeenschap	96
4.2.2	Nalatenschap met één erfgenaam	99
4.2.3	Personenvennootschap	102
4.2.4	Failliete boedel	104
4.2.5	Bewind	105
4.2.6	Beleggingsfonds	106
4.2.7	Kwaliteitsrekening	110
4.3	Verhaalsexclusiviteit	112
4.3.1	Algemeen	112
4.3.2	Verhaalsexclusiviteit bij eigendom ten titel van beheer	117
4.3.3	Verhaalsexclusiviteit bij kwaliteitsrekeningen	123
4.4	Grondslag van een afgescheiden vermogen	127
4.4.1	Inleiding	127
4.4.2	Doel	129
4.4.3	Beheers- en beschikkingsbevoegdheid	130
4.4.4	Goederenrechtelijke gerechtigdheid	132
4.4.5	Economisch belang	133
4.4.6	Synthese	134
4.5	Vereisten voor een afgescheiden vermogen	142

4.5.1	Kenbaarheid	142
4.5.2	Vereisten te stellen aan de tenaamstelling	144
4.5.3	Vereisten te stellen aan de tussenpersoon	147
4.5.4	Vereisten te stellen aan de belanghebbenden	153
4.5.5	Overige vereisten	155
4.6	Afgescheiden vermogen en wet	158
4.6.1	Algemeen	158
4.6.2	Art. 3:84 lid 3 BW	161
4.6.3	Art. 3:276 BW	166
4.6.4	Art. 3:277 BW	168
4.6.5	Art. 20 Fw	170
4.7	Afgescheiden vermogen en rechtspersoon	172
4.8	Afgescheiden vermogen en trust	175
4.8.1	Algemeen	175
4.8.2	Tracing	177
 <b>Hoofdstuk 5 Kwaliteitsrekening en algemeen vermogensrecht</b>		 <b>181</b>
5.1	Inleiding	181
5.2	Analyse	181
5.2.1	Algemeen	181
5.2.2	Lastgeving	183
5.2.3	Art. 7:420 BW	184
5.2.4	Art. 7:422 BW	186
5.3	Insolventie van de tussenpersoon	193
5.3.1	Beslag	193
5.3.2	Faillissement	194
5.4	Insolventie van een belanghebbende	197
5.4.1	Beslag	197
5.4.2	Faillissement	198
5.5	Verrekening	199
5.6	Reikwijdte	203
 <b>Hoofdstuk 6 Art. 25 Wet op het notarisambt</b>		 <b>205</b>
6.1	Inleiding	205
6.2	Analyse	206
6.2.1	Algemeen	206
6.2.2	Gemeenschap	208

6.2.3	Lastgeving	211
6.2.4	Identificatie en geheimhouding	218
6.3	Insolventie van de tussenpersoon	220
6.3.1	Beslag	220
6.3.2	Faillissement	221
6.4	Insolventie van een belanghebbende	223
6.4.1	Beslag	223
6.4.2	Faillissement	227
6.5	Verrekening	229
6.6	Reikwijdte	233
<b>Hoofdstuk 7 Stichting derdengelden</b>		<b>237</b>
7.1	Inleiding	237
7.2	Analyse	238
7.3	Insolventie van de tussenpersoon	244
7.3.1	Beslag	244
7.3.2	Faillissement	245
7.4	Insolventie van een belanghebbende	246
7.4.1	Beslag	246
7.4.2	Faillissement	247
7.5	Verrekening	249
7.6	Reikwijdte	251
<b>Hoofdstuk 8 Voorstellen voor wetgeving</b>		<b>253</b>
8.1	Inleiding	253
8.2	Wetsvoorstel kwaliteitsrekening	255
8.2.1	Aanleiding	255
8.2.2	Ontwerp	265
8.2.3	Toelichting	268
8.3	Wetsvoorstel afgescheiden vermogen	275
8.3.1	Aanleiding	275
8.3.2	Ontwerp	280
8.3.3	Toelichting	284
<b>Samenvatting</b>		<b>289</b>
<b>Summary</b>		<b>297</b>

---

<b>Trefwoordenregister</b>	303
<b>Artikelenregister</b>	311
<b>Jurisprudentieregister</b>	319
<b>Curriculum vitae</b>	325